

Rechter neemt poolshoogte op begraafplaats

Regio | 13 december 2011 | bron: Witte Weekblad

Mr. Peeters (met sjaal) inspecteert de begraafplaats. (Foto: Jaap Maars.)

UITHOORN - In het kader van het kort geding kwam rechter Peeters van de rechtbank in Amsterdam gisteren naar Uithoorn om de hoogopgelopen kwestie rond de begraafplaats Zijdenveld goed te kunnen inschatten.

Na een ronde over het kerkhof ging de zitting verder in het gemeentehuis. Zo'n twintig belangstellenden, voornamelijk voorstanders van openstelling, woonden het kort geding bij.

Voor het hek van de begraafplaats staat een zielig heideplantje, neergezet door een nabestaande die niet meer bij het graf van een familielid kan komen. Tekenend voor de schrijnende situatie, die is uitgemond in een bittere strijd waar het bestuur van de Emmaüsparochie en de vrijwilligers samen niet meer uitkomen. Op 14 november sloot het parochiebestuur de begraafplaats. De locatie was niet meer veilig, omdat er asbest was geconstateerd. Daarop spanden Vrienden van het Zijdelfhofje een kort geding aan om weer toegang te krijgen tot de begraafplaats en daar werkzaamheden te mogen verrichten. Ook wilden zij dat de rechter uitspraak zou doen over het weghalen van stenen en planten.

Rechter Peeters liet zich uitgebreid informeren door de heren Van Bemmelen en Bosma van het parochiebestuur en de heer Keizer van de firma Schijf, die het asbest moet gaan verwijderen. Ook luisterde de rechter aandachtig naar de verhalen van de vrijwilligers en andere belanghebbenden. Zoals het verhaal van de heer Nollen, die elk jaar met kerst met zijn familie het graf van zijn verongelukte ouders bezoekt en dat dit jaar weer hoopt te kunnen doen.

Advocaat Dankbaar beet het spits af namens het parochiebestuur. In haar pleitnotitie begon ze met het schetsen van de achtergrond van het conflict, dat volgens haar al begonnen was tijdens de fusie van de twee Rooms-katholieke kerken. „Het nieuwe kerkbestuur moest orde op zaken stellen, want de administratie van het kerkhof was niet op orde. Ook het kerkbestuur zit met de situatie in haar maag en voelt zich klem gezet.”

Advocaat Zoutberg betwijfelde sterk of er asbest in het grind zit. „Volgens het rapport bevindt het asbest zich in de platen en als je die met rust laat is er niets aan de hand. Het grind is niet onderzocht en het is onwaarschijnlijk dat het daarin zit.” Ook wees hij erop dat de begraafplaats al 150 jaar openbaar toegankelijk is en dus eigenlijk openbaar terrein is.

De rol van de gemeente hierin werd ook nog besproken. Hadden de ambtenaren eerst een nog uitgesproken mening over de zaak, later weigerden ze de handen te branden.

Na de betogen reageerden de aanwezigen emotioneel. „Van het graf van mijn ouders blijven ze af”, zei Ans van Muijen, initiatiefneemster van de vereniging Vrienden van het Zijdelfhofje, dat een jaar na de oprichting honderd leden telt. Rechter Peeters tikte de Vrienden op de vingers. Hij vond dat er te hoog van de toren werd geblazen, terwijl ze slechts beperkte mogelijkheden hebben. „Vrijwilligers hebben geen recht om tegen de wil van het bestuur in diensten uit te voeren. En zijn de vrijwilligers eigenlijk wel belanghebbenden?” In de statuten van de vereniging staat dat ze de belangen van rechthebbenden en andere nabestaanden behartigen, waarmee ze konden aantonen dat ze wel belanghebbenden zijn.

Volgens meester Peeters moest er in deze zaak een onderscheid worden gemaakt tussen het belang van de nabestaanden en de vrijwilligers. Hij erkende de bestuurlijke verplichting van het parochiebestuur. „Het kerkbestuur is verantwoordelijk voor de gezondheid van bezoekers. Het kan niet zo zijn dat iemand later ziek wordt door asbest en dat het kerkbestuur daar verantwoordelijk voor gehouden wordt.” Hij vond dat asbest niet onderschat moest worden, maar was niet helemaal overtuigd van de ernst van de situatie op de begraafplaats. Hij begreep dat het kerkbestuur oude graven wilde ruimen en de volgende generatie niet voor de kosten wil laten opdraaien. Aan de andere kant riep hij het kerkbestuur op om een manier te zoeken waarop rechthebbenden toch de graven konden bezoeken. „Bijvoorbeeld door de mensen ergens een sleutel te laten halen en een verklaring te laten ondertekenen waarin ze aangegeven dat ze op de hoogte zijn van de risico's.”

Ook zocht hij een oplossing voor de vrijwilligers. Hij stelde voor om het grind af te dekken of het onkruid te bespuiten met gif, zodat er niet geschoffeld hoeft te worden. Maar bovenal riep hij beide partijen op om tot elkaar te komen met een positieve grondhouding, zodat de begraafplaats geen steen des aanstoets meer hoefde te zijn. Hij probeerde om, desnoods via een mediator, een rechtelijke uitspraak te voorkomen. Mochten beide partijen er niet uitkomen, zal de rechter op 23 december uitspraak doen.